

AH 2406
2026Z12035

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken) en van minister Yeşilgöz-Zegerius (Defensie) (ontvangen 29 juni 2026)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat de VS onderzoekt om meer NAVO-landen Amerikaanse kernwapens te laten stationeren?

Antwoord

Het kabinet is niet bekend met een concreet Amerikaans voorstel en doet hier dus ook geen verdere uitspraken over.

Wel is het, in het kader van de versterking van de geloofwaardigheid, effectiviteit en veiligheid van de nucleaire en conventionele afschrikking van de NAVO, belangrijk om te benadrukken dat er sinds 2014 wordt gesproken over de versterking van deze afschrikking. Tijdens de NAVO *Defence Ministers Meeting* (DMM) van 18 juni jl. werd over de nucleaire dimensie gesproken in de zogenoemde *Nuclear Planning Group* (NPG). Na afloop ging een korte verklaring uit waarin bevestigd wordt dat NAVO blijft werken aan het versterken van de nucleaire afschrikkingmissie om zijn veiligheidsbelangen te bereiken.¹ Nadere details van deze bijeenkomst worden in het openbaar niet gedeeld.

Zolang kernwapens bestaan in de wereld, blijft de NAVO een nucleaire alliantie en blijft nucleaire afschrikking een essentiële rol spelen bij het behouden van strategisch evenwicht en het voorkomen van de inzet van kernwapens.

Vraag 2

Met welke landen is de VS hierover in overleg?

¹ <https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/official-texts/2026/06/18/2026-nuclear-planning-group-statement>

Antwoord

Het kabinet doet geen mededelingen over bilaterale gesprekken van de VS. Zie daarnaast ook het antwoord op vraag 1.

Vraag 3

Klopt het dat President Trump in zijn eentje kan besluiten tot inzet van deze kernwapens? Zo ja, wat is de reactie van het kabinet daarop?

Antwoord

Besluitvorming over de nucleaire afschrikking van de NAVO vindt plaats in de NPG, de *Nuclear Planning Group*, en gebeurt op basis van consensus.²

We doen geen uitspraken over de details van besluitvorming over de inzet van nucleaire wapens binnen de NAVO. Dit heeft te maken met veiligheidsoverwegingen.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat tactische kernwapens bedoeld zijn voor inzet in Europa? Zo ja, wat voor gevolgen geeft dat van eventuele offensieve en defensieve inzet in Europa? Zo nee, welk doel hebben deze kernwapens dan?

Antwoord

Het fundamentele doel van de nucleaire capaciteit van de NAVO is om de vrede te bewaren, dwang te voorkomen en agressie af te schrikken. Nucleaire wapens kunnen overal ter wereld worden ingezet. Het afschrikingsbeleid van de NAVO is erop gericht dat kernwapens nooit hoeven worden ingezet.

Vraag 5

In hoeverre is dit in lijn met het Non-Proliferatie Verdrag?

Antwoord

² NATO's nuclear deterrence policy and forces – NATO: <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/natos-nuclear-deterrence-policy-and-forces>

In meer algemene zin, en dus niet verbonden aan deze specifieke vraag, geldt dat de zogeheten *nuclear sharing arrangements* binnen de NAVO reeds decennia bestaan en volledig in lijn zijn met het Non-proliferatie Verdrag (NPV).³ Ze waren onderdeel van de onderhandelingen over het NPV en geen van de verdragspartijen heeft formeel bezwaar aangetekend tegen de afspraken bij de ondertekening van het verdrag in 1968, de inwerkingtreding in 1970 of in de decennia daarna. Kernwapens op het grondgebied van NAVO-bondgenoten blijven te allen tijde onder de nationale controle van een kernwapenstaat.

Vraag 6

Wat is de positie van het kabinet op dit mogelijke voorstel? Hoe verhoudt dit zich tot het nucleaire samenwerkingsprogramma met Frankrijk?

Antwoord

Zie ook het antwoord op vraag 1. Voor de samenwerking met Frankrijk verwijs ik u naar de brief d.d. 2 maart jl. (Kamerstuk 33279-40).

Vraag 7

Is het stationeren van extra kernwapens in Europese landen een bilaterale aangelegenheid of NAVO-beleid?

Antwoord

Juridisch bindende afspraken over eventuele stationering van kernwapens in een land bestaan uit een combinatie van bilaterale en multilaterale afspraken. Op grond van bondgenootschappelijke afspraken kunnen geen mededelingen worden gedaan over eventuele bilaterale of multilaterale overeenkomsten die verband

³ Voor meer informatie en documenten over de onderhandelingen over het Non-Proliferatie verdrag, en specifiek over de nuclear sharing arrangements: 'The NPT and the origin of NATO's nuclear sharing arrangements' van William Alberque (<https://www.ifri.org/en/publications/etudes-de-lifri/proliferation-papers/npt-and-origins-natos-nuclear-sharing-arrangements>).

houden met de kernwapentaak van Nederland in het kader van de bondgenootschappelijke verdediging.

Vraag 8

Wat is uw perspectief op het scenario waarin meer Europese landen Amerikaanse kernwapens stationeren, terwijl de ambitie is om militair minder afhankelijk te worden van Amerika?

Antwoord

De Amerikaanse nucleaire paraplu, waar de *nuclear sharing arrangements* een onderdeel van zijn, is een essentieel en onmisbaar onderdeel van NAVO's afschrikking en verdediging. Het kabinet is van mening dat de versterking van NAVO's nucleaire afschrikking essentieel is voor de veiligheid binnen het NAVO verdragsgebied. We doen geen uitspraken over de details van besluitvorming over de inzet van nucleaire wapens binnen de NAVO. Dit heeft te maken met veiligheidsoverwegingen.

Vraag 9

Welke tegenmaatregelen verwacht het kabinet vanuit Rusland als de VS hiertoe over gaat? Wat betekent dit voor de veiligheid van Europa?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1. Het kabinet is niet bekend met een concreet Amerikaans voorstel en doet hier dus ook geen verdere uitspraken over. Het nucleaire beleid van de NAVO is gericht op de afschrikking van Rusland.

Vraag 10

Denkt u dat het stationeren van kernwapens dicht bij de Russische grens bijdraagt aan de-escalatie en een diplomatieke oplossing

voor de oorlog in Oekraïne? Zo nee, wat gaat u daaraan doen? Zo ja, waarom?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 11

Bent u bereid dit onderwerp te agenderen voor de aanstaande NAVO-top? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

NAVO's nucleaire afschrikking stond reeds op de agenda van de *Defence Ministers Meeting* (DMM) van 18 juni jl. Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 12

Wilt u deze vragen beantwoorden voorafgaand aan debat over de Europese top op 16 juni?

Antwoord

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.